

TEMAT PRACY: OCENA FUNKCJI UWAGI DOWOLNEJ U STUDENTÓW Z RYZYKIEM DEPRESJI

Celem przeprowadzonego badania była analiza funkcjonowania poznawczego studentów z ryzykiem depresji w wieku od 18 do 24 lat ($M = 20,5$, $SD = 1,76$). W badaniu ocenie poddano poziom czterech aspektów uwagi: przedłużonej koncentracji, selektywności, podzielności i przerzutności uwagi, a ponadto: ogólny poziom stresu, strategie radzenia sobie ze stresem oraz zdolność do rozpoznawania emocji. W badaniu zastosowano następujące metody: do pomiaru przedłużonej koncentracji uwagi: *the Rapid Visual Information Processing* (RVIP), do pomiaru selektywności i przedłużonej koncentracji uwagi: *Zrewidowana Wersja Testu do Badania Uwagi i Koncentracji – d2-R*, do pomiaru przerzutności i podzielności uwagi *the Symbol Digit Modalities test* (SDMT), do pomiaru przerzutności uwagi: *Kolorowy Test Połączeń* (CTT). Poziom stresu u osób badanych był weryfikowany w *Kwestionariuszu Poczucia Stresu* (KPS), zaś strategie radzenia sobie ze stresem oceniano w *Inwentarzu do Pomiaru Radzenia Sobie ze Stresem* (Mini-COPE). *Skala Inteligencji Emocjonalnej-Twarze* (SIE-T) została użyta do oceny zdolności do rozpoznawania emocji. Ryzyko depresji było diagnozowane przy użyciu *Polskiej Wersji Skróconej Skali Depresji Kutchera dla Młodzieży* (KADS). W badaniu udział wzięło 135 studentów, z czego u 67 rozpoznano ryzyko depresji, zaś u 68 nie zdiagnozowano ryzyka depresji. W badaniu udział wzięło 87 kobiet (64,4%) oraz 48 mężczyzn (35,6%) mężczyzn.

Otrzymane wyniki wykazały, że osoby z ryzykiem depresji osiągnęły istotnie niższe wyniki w teście RVIP oraz SDMT w porównaniu z grupą kontrolną. Studenci z ryzykiem depresji osiągnęli średnio niższe wyniki w teście CTT oraz d2-R, natomiast istotność statystyczną wykazano tylko w zakresie liczby błędnej kolejności w pierwszym zadaniu CTT. Wykazano istotnie wyższy poziom ogólnego poczucia stresu, a także stresu intrapsychicznego, stresu zewnętrznego i napięcia emocjonalnego u osób z ryzykiem depresji. Ponadto, studenci z ryzykiem depresji stosują istotnie częściej, niż studenci bez ryzyka depresji, dysfunkcyjne strategie radzenia sobie ze stresem: Bezradność (Zażywanie Substancji Psychoaktywnych, Zaprzestanie Działań oraz Obwinianie siebie)

i Zachowania Unikowe (Zajmowanie się Czymś Innym, Zaprzeczanie oraz Wyładowanie). Z kolei osoby bez ryzyka depresji w istotnie większym stopniu od osób z ryzykiem depresji stosują strategie: Aktywnego Radzenia Sobie (Aktywne Radzenie Sobie, Planowanie, Pozytywne Przewartościowanie), Zwrotu ku Religii oraz Akceptacji.

Ważne dane płyną z oceny związku pomiędzy stosowanymi strategiami radzenia sobie ze stresem a poziomem poczucia stresu: im w większym stopniu stosowane są strategie Aktywnego Radzenia Sobie i Akceptacji, tym mniejsze poczucie stresu ogółem. Z kolei im w większym stopniu stosowane są strategie Bezradności oraz Zachowań Unikowych, tym większe poczucie stresu ogółem. Opisany związek stwierdzono zarówno w grupie osób z ryzykiem depresji, jak i w grupie osób bez ryzyka depresji. Nie wykazano istotnych statystycznie różnic w poziomie zdolności do rozpoznawania emocji między badanymi grupami.

Dane płynące z badania KADS wykazały u niemalże 50% spośród badanych studentów ryzyko depresji. Są to bardzo alarmujące dane wskazujące na konieczność objęcia studentów oddziaływaniami psychologicznymi, psychoterapeutycznymi oraz psychiatrycznymi w celu minimalizowania ryzyka rozwoju pełnoobjawowej choroby w tej wyjątkowej grupie osób.

Słowa kluczowe: ryzyko depresji, uwaga, strategie radzenia sobie ze stresem, stres

Poznań, 11.01.2022r. Aleksandra Dubkowska-Koteln